

Bezwaren van VvAA tegen voorgenomen wetswijziging art. 13

Artikel 13 van de Zorgverzekeringswet bepaalt hoe zorgverzekeraars moeten omgaan met vergoedingen voor niet-gecontracteerde zorg in Nederland en Europa. Dit beïnvloedt de mogelijkheden van verzekerden om zelf hun zorgaanbieder te kiezen. Nu voor de derde keer wordt geprobeerd om artikel 13 af te schaffen of te wijzigen, wil VvAA opnieuw haar stem laten horen en de belangen van patiënten en zorgverleners behartigen. De gevolgen van deze wetswijziging kunnen te groot zijn!

Belangrijkste wijzigingen in het huidige voorstel

Het eerste concept van de wetswijziging, gepresenteerd in het voorjaar van 2023, bevat 3 hoofdpunten:

1. Het verduidelijken en vastleggen van het hinderpaalcriterium, zodat de vergoeding niet te laag is en de verzekerde een niet-gecontracteerde zorgaanbieder kan kiezen.
2. De introductie van de mogelijkheid om via een algemene maatregel van bestuur de hoogte van de vergoeding voor niet-gecontracteerde zorg vast te stellen.
3. De vastlegging dat de verzekerde recht heeft op een volledige vergoeding van niet-gecontracteerde zorg als de zorgverzekeraar zijn zorgplicht niet nakomt.

Na een uitgebreide internetconsultatie, waarbij bijna alle zorgberoepsgroepen hun mening deelden (zie bijlage: samenvatting internetconsultatie), en na advies van de Raad van State, is besloten om het derde punt aan te passen. De uitbreiding van dit punt luidt: "...als de zorgverzekeraar zijn zorgplicht niet nakomt 'en dit aan hem kan worden toegerekend'".

Overmacht bij zorgplicht: wie houdt toezicht?

Het is onduidelijk welke criteria zullen worden gebruikt en wie bepaalt of een zorgverzekeraar zich op overmacht kan beroepen. Gaan rechters hier mogelijk een rol in spelen? En als de zorgverzekeraar niet verantwoordelijk is, wie neemt dan de zorgplicht op zich?

Stimulering van gecontracteerd werken

Daarnaast lijkt het niet juist om het contracteren in de zorg te bevorderen door vooral niet-gecontracteerd werken moeilijker te maken, in plaats van het aantrekkelijker te maken om gecontracteerd te werken. Worden zorgverzekeraars zo nog wel voldoende aangemoedigd om contracten met zorgaanbieders af te sluiten?

Obstakels bij gecontracteerde zorg volgens zorgverleners

Veel zorgaanbieders zijn tegen gecontracteerd werken, vanwege de administratieve lasten, regeldruk en praktijkvariatie bij medische sturing en het preferentiebeleid geneesmiddelen. Daarbij voldoen nog lang niet alle zorgverzekeraars aan de handvatten die zijn opgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en krijgen verzekerden en zorgverleners nog steeds te laat in het jaar duidelijkheid over welke zorgverleners gecontracteerd zijn en welke niet. Hoewel zorgverzekeraars vooruitgang boeken, is er nog veel te doen om de gewenste situatie te bereiken.

Generieke wetswijziging versus specifieke maatregelen

Wat opvalt is dat de vele bezwaren van zorgaanbieders onvoldoende serieus worden genomen. Ze worden afgedaan als zijnde vooral afkomstig van kleine organisaties die wijkverpleging aanbieden (die met meer en meer thuiswonende ouderen steeds belangrijker worden) en de ggz (waar al onacceptabele wachtlijsten bestaan). In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat de wetswijziging vooral gaat om het aanpakken van de 'wildgroei' in deze sectoren. Maar waarom dan een zo forse generieke wetswijziging in plaats van meer specifieke maatregelen? Overigens worden bij deze zorgaanbieders al maatregelen genomen en is de omvang van de niet-gecontracteerde zorg er beperkt.

Aanbevelingen van VvAA

Ons advies aan de Tweede Kamer is om deze wetswijziging zo niet goed te keuren. Als zorgverzekeraars het argument van overmacht te makkelijk toepassen bij het niet nakomen van hun zorgplicht, wordt het steeds moeilijker om vast te stellen wie dan wel verantwoordelijk is voor de zorgplicht.

Daarnaast moeten verzekeraars aangemoedigd worden om het contracteren aantrekkelijker te maken, in plaats van het niet-gecontracteerd werken onaantrekkelijker. Veel zorgaanbieders vrezen dat de problemen waarmee ze nu al te maken hebben hier nog groter door zullen worden (zie bijlage: samenvatting internetconsultatie) en zullen de sector verlaten.

Met vriendelijke groet,
Namens Vereniging VvAA,

Hans van der Schoot
Directeur Vereniging VvAA